

Zwaar, zwaar

Een chronologisch overzicht van meer dan vijf

Wet van 13 december 2012

Wijziging leeftijds- en loopbaanvoorwaarden

30-01-2012

Nationale stakingsdag

Wet van 13 december 2012

Wijziging leeftijds- en loopbaanvoorwaarden

Regering Michel 1 2014
De Zweedse coalitie

06-11-2014

Nationale betoging

26-11-2014

Infovergaderingen in scholen over regeringsmaatregelen

15-12-2014

Nationale stakingsdag

21-01-2015

Actie overheidsvakbonden

19-03-2015

Actie tegen pensioen- en besparingsmaatregelen

Wet van 28 april 2015

Vermindering diplomabonificatie voor pensioenrecht

15-06-2015

Actie "Op de bres voor onze pensioenen"

Wet van 10 augustus 2015

Verhoging wettelijke leeftijd en verstrenging van de leeftijds- en loopbaanvoorwaarden

07-10-2015

Nationale betoging
'Enkel kruimels voor de mensen'

In 2012 trok Pensioenminister Van Quickenborne, in naam van regering-Di Rupo, de vervroegde pensioenleeftijd voor een eerste keer op van 60 naar 62 jaar. Hij realiseert dit door de 'loopbaanduurvoorwaarde' te verhogen van 5 naar 40 jaar. Wie vroeger op pensioen wil, moet voortaan rekenen op zogenaamde verhogingscoëfficiënten die verbonden zijn aan 'de tantièmes'. Een tantième is de berekeningsnoemer om jouw loopbaanduur en het pensioenbedrag te bepalen. In de regel, is het tantième in de publieke sector 1/60e. Ambtenaren in kleuter- en lager onderwijs krijgen een preferentieel (=voordeliger) tantième: 1/55e. De verhogingscoëfficiënten van een voordelig tantième zorgen ervoor dat je sneller aan de vereiste loopbaanduur kan voldoen. Een voordelige noemer resulteert ook in een hoger pensioenbedrag.

Daarnaast werd de **referteperiode** opgetrokken van de laatste 5 naar de laatste 10 dienstjaren (voor wie geboren is vanaf 1/1/1962). Een re-

ferteperiode is de periode waarop men het gemiddelde salaris bepaalt om je pensioenbedrag te berekenen. Door de referteperiode te verlengen, zal bij een kortere loopbaan de gemiddelde bezoldiging lager uitvallen.

Tot slot werden ook de voorwaarden voor een **overlevingspensioen** verstrengd (= het pensioen van de langstlevende echtgeno(o)t(e)). Als je partner sterft, moet je voortaan voldoen aan een leeftijdsvoorwaarde om aanspraak te kunnen maken op het overlevingspensioen. Anders val je terug op een overgangsuitkering die beperkt is in de tijd.

Regering Michel 1

De Zweedse coalitie

Eind 2014 kwam de regering-Michel aan het roer met MR-minister Daniel Bacquelaine als pensioenverantwoordelijke. Regering Michel volgde de ingeslagen weg van regering-Di Rupo en schakelde nog enkele versnellingen hoger. Het gesloten **regeerakkoord** tussen de zogenaamde 'Zweedse coalitie' wil de ambtenarenpensioenen immers verder uithollen.

Wet van 28 april 2015

Vermindering van diplomabonificatie voor pensioenrecht

De **diplomabonificatie** (= totale vereiste studieduur voor de uitoefening van het ambt) was steeds automatisch verbonden aan de ambtenarenloopbaan. De verworven studiejaren kwamen ten goede aan het behalen van de loopbaanvoorwaarden en voor de berekening van het pensioenbedrag. Vanaf 1 januari 2016, bouwt de regering de bonificatie gefaseerd af en zullen pensioenen die ingaan vanaf 1 januari 2030 er geen aanspraak meer op kunnen maken.

Tevens wordt de **pensioenbonus** afgeschaft met ingang vanaf 1/1/2015 (met terugwerkende kracht). Hierdoor valt elke stimulans om verder te werken na het behalen van de vroegst mogelijke pensioendatum weg.

Wet van 10 augustus 2015

Verhoging wettelijke leeftijd en verstrenging van de leeftijds- en loopbaanvoorwaarden

Tijdens de verkiezingscampagne en in het regeerakkoord van de Regering Michel werd er met geen woord over gerept, toch wordt van-

der, zwaarst

jaar pensioenaafbraak bij de ambtenaren.

uit het niets de **wettelijke pensioenleeftijd** (65 jaar) verhoogd naar 66 jaar (in 2025) en 67 jaar tegen 2030. Bovendien wordt de **mini-mumleeftijd voor vervroegd pensioen** verhoogd en de **loopbaanvoorwaarden** verstrengd.

De regering Michel beloofde werkbaar werk, maar haar nieuwe leeftijdsverhogingen met zeer beperkte leeftijdsgebonden overgangsmatregelen, amper 3 jaar na deze van Di Rupo, gaan daar lijnrecht tegenin.

15 oktober 2015

De regering besluit om via sociaal overleg in de Nationale Pensioencommissie een debat over zware beroepen op te starten. Op basis van gezamenlijke criteria voor de

28/04/2015), wordt ze ook voor de berekening van het pensioenbedrag afgeschaft (vanaf 1 januari 2019). In de plaats kan men studiejaren afkopen. Vaak echter is dit alleen mogelijk voor meerdere duizenden euro en zonder daarenboven zekerheid te hebben of je pensioenbedrag hier voordeel bij heeft. Voor ambtenaren wordt er (voorlopig) nog een gedeelte gratis bedongen.

30 maart 2018

De federale regering keurt het wetsvoorstel over zware beroepen goed en de vier criteria worden erin opgenomen: fysiek belastend werk, belastende werkorganisatie, verhoogde veiligheidsrisico's en mentale of emotionele belasting.

Mentale en/of emotionele belasting wordt door de pensioencommissie

23 mei 2018

Sociaal overleg Comité A

Tijdens de onderhandelingen met minister van pensioenen Bacquellaine, kregen de vakbonden geen bijkomende onderhandelingsruimte meer over overgangsmatregelen of erkenning van personeelsgroepen die voorheen een voordelig tantième hadden. De betrokken regeringsleden, federale en Vlaamse parlementairen en werkgeversorganisaties wensden de zware beroepen lijst zo kort mogelijk te houden en opgebouwde pensioenrechten verder af te bouwen.

Wet van ...

Afschaffing preferentiële tantièmes en verlaging van het pensioenbedrag

De onderhandelde lijst van de zware beroepen voor de publieke sector is intussen gekend. Een deel van het onderwijspersoneel werd gepasseerd en de afschaffing van de preferentiële tantièmes ligt officieel op tafel.

Wat nog? De regering Michel wil het pensioen wegens lichamelijke ongeschiktheid afschaffen en vervangen door een weinig transparant stelsel van arbeidsongeschiktheidsuitkeringen. Er wordt ook nagedacht over het invoeren van een puntensysteem voor de berekening van het pensioen. De waarde van een punt zal afhangen van de economische conjunctuur op het moment van pensioen.

15 oktober 2015

Opstart debat zware beroepen

13-04-2016

Actie gemeenschappelijk vakbondsfrent openbare diensten bij Bacquellaine

20-04-2016

Manifestatie "De toekomst is van ons"

31-05-2016

Manifestatie #Genoeg

29-09-2016

Manifestatie "Regering Michel: geen gelukkige verjaardag!"

Wet van 2 oktober 2017

Regularisatie studiejaren voor pensioenbedrag

19-12-2017

In actie tegen het pensioengeknoei

14-03-2018

Nationale samenkomst onderwijsvakbonden: Onderwijs = zwaar beroep

30 maart 2018

Goedkeuring wetsvoorstel zware beroepen

23 mei 2018

Sociaal overleg Comité A

16-05-2018

In actie voor ons pensioen

Wet van ...

Afschaffing preferentiële tantièmes en verlaging van het pensioenbedrag

openbare sector, private sector en zelfstandigen moeten bijpassende maatregelen komen voor de zware beroepen zoals: een vervroegde uitstap, een bonusregeling of een combinatie van beide.

Wet van 2 oktober 2017

Regularisatie studiejaren voor pensioenbedrag

Nu de diplomabonificatie voor het pensioenrecht aangepakt is (zie Wet

geweigerd als volwaardige parameter. Dit ondanks een officieel schrijven van de Vlaamse regering en wetenschappelijk tegenbewijs van verhoogde cijfers van ziekte als gevolg van deze aandoening.

Meer dan vijf jaar pensioenafbraak

Onze strijd gaat voort

De afgelopen jaren groeide het kluwen van onsamenhangende pensioenmaatregelen steeds verder aan. De regering-Di Rupo beet de spits af met enkele strenge ingrepen in het pensioen (zie blz. 8-9). Maar het is haar opvolgster, de regering-Michel, die veruit de meeste schade aanricht. Haar eenzijdige rechts-economische kijk op arbeid staat ten dienste van een falend begrotingsbeleid. Het bepalen van een haalbare en realistische pensioendatum is daarin allesbehalve een prioriteit.

Slechts drie jaar na de pensioenleeftijdverhoging van Di Rupo, worden de leeftijds- en loopbaanvoorwaarden opnieuw stapsgewijs opgetrokken. Ook ditmaal met zeer beperkte overgangsmaatregelen. Voortaan kan je pas op pensioen op je 63ste na een loopbaan van 42 jaar. Theoretisch gezien is een vervroegde pensioenleeftijd (60 Jaar/61 jaar) nog mogelijk na een loopbaanduur van 44, respectievelijk 43 jaar. Maar welke ambtenaar zal op die leeftijd dergelijke loopbaan kunnen voorleggen?

Onderzoek wijst uit dat 50% van de vrouwen en 40% van de mannen tegen 2026 verplicht zal moeten werken tot hun 66ste. Langer werken an sich is niet 'problematisch' indien de context, voorwaarden en arbeidsomstandigheden mee aangepast worden. Werkbaar werk is echter geen prioriteit voor de regering-Michel, wel integendeel. Op lange termijn duurzaam investeren in de levenskwaliteit en ontwikkeling van de bevolking, om daar als maatschappij later de vruchten van te plukken, is een taak voor een andere regering, denken Michel en de zijnen.

In mei 2018, na opeenvolgende jaren van pensioengeknoei, werd het onderwijspersoneel opnieuw ruw wakker geschud na de publicatie van de lijst van zware beroepen. Niet enkel dreigen gedupeerde niet-lijsters hun opgebouwde pensioenrechten en centen te verliezen, ook hun preciaire werkomstandigheden worden niet erkend. Ondertussen blijft het ook nog altijd wachten op de resultaten van de werkgroep schoolleiderschap, een visionair plan basisonderwijs en de verderzetting van de loopbaangesprekken die de noden van het onderwijspersoneel op lange termijn grondig zal aanpakken.

Vandaag is het onduidelijk hoe de federale regering zal omgaan met het laatste wetsontwerp rond de tantièmes. Bovendien is het afwachten wat de vakbonden en werkgevers in de privésector afspreken over de lijst zware beroepen. Wat wel zeker is, is dat de federale regering de afspraken van het sociaal overleg minimaal moet respecteren. Niet onbelangrijk, want zonder compromis lijkt de pensioengerechtigde leeftijd van 67 jaar angstaanjagend realiteit te worden voor velen onder ons.

Nu het pensioenbeleid op federaal niveau faalt, moet er een Vlaams antwoord komen voor zij die in de kou blijven staan. Naast onze aanhoudende strijd tegen het langdurige pensioengeknoei, zit het COV mee aan tafel voor onderhandelingen over het plan basisonderwijs en de werkgroep schoolleiders. Onze prioriteiten zijn duidelijk: van basisonderwijs een werkplek maken waarin alle personeelcategorieën op een haalbare manier hun werk kunnen doen.

